

УДК 7.033.51: 624.191.94

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГОТИЧНОГО СТИЛЮ У СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЯХ ДИЗАЙНУ ОСВІТЛЕННЯ

Студ. А.С. Яценко, гр. БДП1-18
Науковий керівник доц. О.О. Слітюк
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою даної роботи є дослідження особливостей застосування стилістики архітектури європейського середньовіччя, а саме готики, в сучасних тенденціях дизайну освітлення. Для досягнення поставленої мети, були визначені наступні **завдання**: дослідити особливості готичного стилю; провести аналіз особливостей використання принципів готики в сучасному інтер'єрі; визначити основні деталі інтер'єру та джерел освітлення, в яких можуть бути застосовані принципи готики; а також привнести новий огляд на концепцію дизайну інтер'єру у готичному стилі.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є стилістика архітектури європейського середньовіччя. Предметом дослідження є особливості використання художньо-композиційних характеристик готичного стилю в сучасному дизайні освітлення.

Методи та засоби дослідження. В процесі дослідження використано методи літературно-аналітичний, історіографічний, емпіричний.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Запропоновано підходи до використання стилістики архітектури європейського середньовіччя в сучасних тенденціях дизайну освітлення.

Результати дослідження. Освітлення відіграє величезну роль у нашому житті, воно дає можливість не тільки бачити, але й оцінювати колір і форми навколишніх предметів. Від правильної освітленості приміщення залежить ефективність роботи, а також наш психологічний стан. Погане освітлення призводить до того, що очі починають швидко втомлюватися [1]. Готичний стиль зародився у Франції, він відрізняється своєю вишуканістю, у ньому важливі не стільки застосовувані кольори і матеріали, скільки їх поєднання і стильова єдність зі стилістикою будинку, гармонія стародавніх предметів із сучасними. Готика - в основному архітектурний стиль, але і в дизайні інтер'єру йому властиві істотні відмінності від інших стилів, свій власний характерний "образ": величезні вікна, багатоколірні вітражі, світлові ефекти, гігантські ажурні вежі, підкреслена вертикальність всіх конструктивних елементів. При використанні елементів пізньої "полум'яної" готики конструкціям характерна динаміка і експресія форм. В готичному інтер'єрі використовують такі кольори, як насичений червоний, золотистий, коричневий, монохромний чорний, сірий, жовтий, синій, сріблястий. У готиці важлива не кількість, а якість текстилю такого як оксамит, атлас, сатин, шовк. Освітлення відіграє надважливу роль. Багато хто помилково вважає, що готика – це неодмінно гнітюча обстановка, чорнота, активний натяк на належність до будь-якої релігійної групи і т.д. Але це зовсім не так. Це той самий рідкісний випадок, коли стиль не має основної ідеї, а тільки свій характер. Тому сучасний готичний стиль в інтер'єрі можна зробити і в іншому світі – легким, натхненним, інтелектуальним і навіть трохи театральним, але без зайвих фарб. І це багато в чому залежить від освітлення. Залежно від джерела світла освітлення може бути трьох видів. *Природне* — це пряме або відбите світло сонця (небосхилу), що освітлює приміщення через світлові прорізи в зовнішніх огорожувальних конструкціях (через вікна). *Штучне* — здійснюється штучними джерелами світла (лампами розжарювання) і призначене для освітлення приміщень у темні години доби, або таких приміщень, які не мають природного освітлення. *Сполучене (суміщене)* — одночасне поєднання природного і штучного освітлення. В дизайні освітлення важливу роль відіграють вікна [3]. Саме тому у використанні готичних концепцій освітлення слід підбирати великі вікна у дерев'яних або метало-пластикотикових темних багетах. Для наповнення образу слід використовувати вітраж. Саме вітражі є елементом, здатним внести до оформлення приміщення гармонійні ноти і розставити необхідні акценти в колірне

рішення. Технологія виготовлення вітражів передбачає з'єднання шматочків кольорового скла за допомогою свинцевої пайки, після чого їх вставляють в металеву конструкцію. Ще одна унікальна техніка виготовлення скляної мозаїки, що припускає руйнування скла за допомогою плавикової кислоти, внаслідок чого на поверхні мозаїчного полотна утворюється рельєфний малюнок різної глибини. Дана техніка являє собою певні труднощі, так як один невірний рух може остаточно зіпсувати всю роботу. Крім того, робота з плавиковою кислотою вимагає опиту і дотримання техніки безпеки [4].

В результаті проведених досліджень, були встановлені основні види вітражних вікон, які можуть використовуватися для декорування інтер'єру:

- вітражні вікна для монтажу віконних прорізів у стіні або, так звані, зовнішні вітражні вікна для виготовлення яких в більшості випадків використовується прозоре скло, що забезпечує максимально можливий рівень освітлення в приміщенні;

- міжкімнатні вітражні вікна, для виготовлення яких використовується як прозорі, так і матове скло;

- вітражні фальш-вікна, використання яких актуально там, де немає вікон, але зберігається необхідність створення ілюзії денного освітлення.

Що стосується форм вікон у готичному стилі, то вони дуже різноманітні, але найбільш поширеними є трикутні, круглі, абочні, трапецієвидні, асиметричні [5]. Підвіконня взагалі не допускаються. Ще одним привабливим доповненням до вікон може бути тканині ролети з використанням готичного орнаменту. Для більшої якості краще використовувати ролети закритого типу. Вони займають не так багато місця через те, що у закритому виді вони поміщені в акуратний коріб, який вмонтований у стіну та не привертають занадто багато уваги. Іншим джерелом світла є лампи. Найчастіше використовуються великі підвісні люстри – важкі, з імітацією свічок. Також будуть доречними настінні світильники і торшери. Матеріал – метал, дерево, скло. Форма – ланцюги, масляні лампи і будь-які інші, стилізовані під канделябри [6]. Цікавим елементом оздоблення готичного інтер'єру буде використання настільних ламп та бра з плафонами зробленими під готичний вітраж іншим варіантом є використання тканевих абажурів витриманих у характерних для готики кольорах або з використанням готичних орнаментів на них. При виборі ламп також слід не забувати про практичність, тому кращий варіант буде використати діодну лампу замість звичайної лампи розжарювання

Висновки. Отже, історія не знає «воскресіння» минулого. Концепт «нового» готичного стилю освітлення базується на зверненні до різних засад «старого» У результаті дослідження було виявлено, що дизайн освітлення має багато чого спільного з архітектурною. Схожість принципів і елементів обох напрямків доводить вмиле адаптування готичного стилю в сучасному житті людей. Було запропоновано підходи до використання стилістики архітектури європейського середньовіччя в сучасних тенденціях дизайну освітлення.

Ключові слова: готика, дизайн освітлення, вітраж, вікна, лампи.

ЛІТЕРАТУРА

1. <http://siriusstar.net.ua/uk/blog/item/304-yakakilkistsvitlaneobkhidnodliaosvitlenniaprymishchennia.html>
2. <https://sites.google.com/site/stiliintereru/home/istoricni-stili/gotichni-stil>
3. <https://expert.agromat.ua/ua/styles/goticheskiy-stil>
4. <http://vse-postroim.com/2901-vtrazhn-vkna-nstrukcy-po-vigotovlennyu.html>
5. www.eldom.ua/produkcija/formy
6. <https://design-proekt.com.ua/service/dyzajn-interyeru-gotyka/>